

8

Openbare ruimte en groen

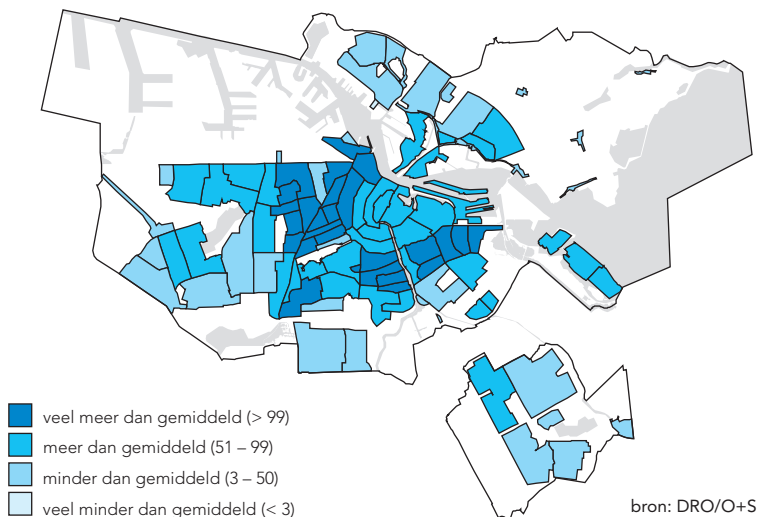
- 8.1 Ruimtegebruik
- 8.2 Woonomgeving

Openbare ruimte en groen

Woningdichtheid per hectare bebouwd terrein, 2010

Ruimtegebruik

In Amsterdam wonen gemiddeld 4.648 mensen op een vierkante kilometer landoppervlak. In Centrum en West ligt dit drie keer hoger: hier delen respectievelijk 13.136 en 15.085 mensen een vierkante kilometer land. In Noord hebben mensen de meeste ruimte, hier wonen slechts 2.058 personen op een vierkante kilometer.

Maar niet al het grondgebied wordt gebruikt om te wonen. Een vijfde deel van het oppervlak van Amsterdam (land en water) is in gebruik als woonterrein. Per hectare woonterrein zijn er 88 woningen. Alhoewel niet alle woningen op woonterrein staan, denk bijvoorbeeld aan woningen boven bedrijfspanden, geeft dit toch een beeld van de woningdichtheid in de stad. In Centrum is de woningdichtheid het grootst: 175 woningen per hectare woongebied. Ook West is dichtbebouwd: 149 woningen per hectare woonterrein. In de stadsdelen Zuid en Oost is de woningdichtheid lager, hier staan 100 woningen per hectare woonterrein. Buiten de ring A10 is de bebouwingsdichtheid beduidend lager dan binnen de ring. In Nieuw-West staan er 65 en in Noord en Zuidoost beide 54 woningen per hectare woonterrein.

De kaart laat de woningdichtheid zien per hectare bebouwd terrein. De hoogste bebouwingsdichtheden zien we in de 19e eeuwse gordel: Indische Buurt, 'oud'-Oost, voormalige stadsdelen Oud-West en Westerpark en delen van de gordel '20-'40: de voormalige stadsdelen De Baarsjes en Bos en Lommer. De lagere dichtheden zijn te vinden in Zuidoost, de nieuwbouw uit de jaren '90 (De Aker, Nieuw Sloten, Eendracht), Buitenveldert en Noord.

Woonomgeving

Vier op de tien Amsterdammers vinden het schoonhouden van de straten en stoepen in hun buurt een belangrijk verbeterpunt, 30% van de Amsterdammers noemt het schoonhouden van het groen. Het onderhoud van de openbare ruimte is dus belangrijk voor bewoners. Naast de sociale omgang in de buurt, de ervaren veiligheid en de voorzieningen in een wijk is de fysieke omgeving en het onderhoud daarvan een belangrijk onderdeel in de totale waardering van de eigen woonbuurt.¹ Alhoewel de totale waardering voor de buurt in Amsterdam stijgt, is de waardering voor de fysieke omgeving en het onderhoud van de openbare ruimte in Amsterdam redelijk constant.

8

Inrichting van de woonomgeving

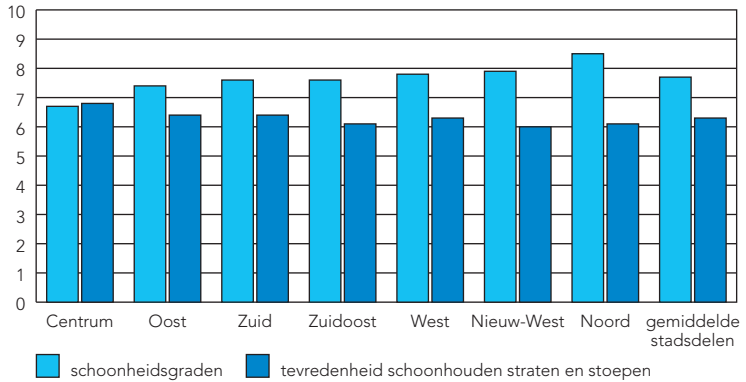
Gemiddeld geven bewoners een 6,7 aan de inrichting van hun woonomgeving. Dat is één tiende punt hoger dan in 2007, maar hetzelfde als in 2005. In Centrum en Zuid is men wat tevredener (beide 7,0), in Nieuw-West is men wat minder tevreden (6,3). Ten opzichte van 2007 is er in Nieuw-West een daling te zien: toen gaven bewoners van Nieuw-West nog een 6,5 aan de inrichting van hun woonomgeving. In Noord en Zuidoost lijkt er eveneens een negatieve trend te zijn in de waardering voor de inrichting van de woonomgeving: in de periode 2005-2009 nam de waardering in Noord af van 6,7 naar 6,5 en in Zuidoost van 6,9 naar 6,7.

Schoonhouden van de woonomgeving

Het meest kritisch zijn Amsterdammers over het schoonhouden van de openbare ruimte. Het schoonhouden van straten en stoepen geven Amsterdammers een 6,3, het schoonmaken van het groen een 6,4 en van de speelvoorzieningen een 6,2. Tussen stadsdelen zijn de verschillen klein. Uitzondering hierop vormt Centrum, hier geven bewoners een relatief hoog cijfer (6,8) aan het schoonmaken van straten en stoepen.

In de stadsdelen West, Zuid en Oost neemt de waardering voor het onderhoud en het schoonhouden van de openbare ruimte iets toe. In Nieuw-West en Zuidoost zijn er op een aantal onderdelen juist dalende waarderingcijfers.

Schoonheidsgraden (objectief) en tevredenheid over schoonhouden straten en stoepen (subjectief), 2009 (rapportcijfers)

De zwerfvuilmetingen in Amsterdam geven de mogelijkheid de subjectieve waarderings voor het beheer van de openbare ruimte te vergelijken met een objectieve maat. De zwerfvuilmetingen worden twee keer per jaar gedaan, waarbij op meer dan 4.000 punten in de stad het zwerfvuil geteld wordt. Op basis daarvan worden rapportcijfers berekend, zogenaamde schoonheidsgraden. In bovenstaande figuur staan de schoonheidsgraden van april 2009 en de subjectieve waardering voor het schoonhouden van straten en stoepen (veldwerk april-mei 2009) per stadsdeel. In Centrum is de waardering voor het schoonhouden groot (6,8), maar de objectieve schoonheid scoort hier het laagst (6,7). In Noord en Nieuw-West is men weinig tevreden over het schoonhouden van de openbare ruimte (resp. 6,1 en 6,0), maar objectief gezien zijn deze stadsdelen het schoonst.²

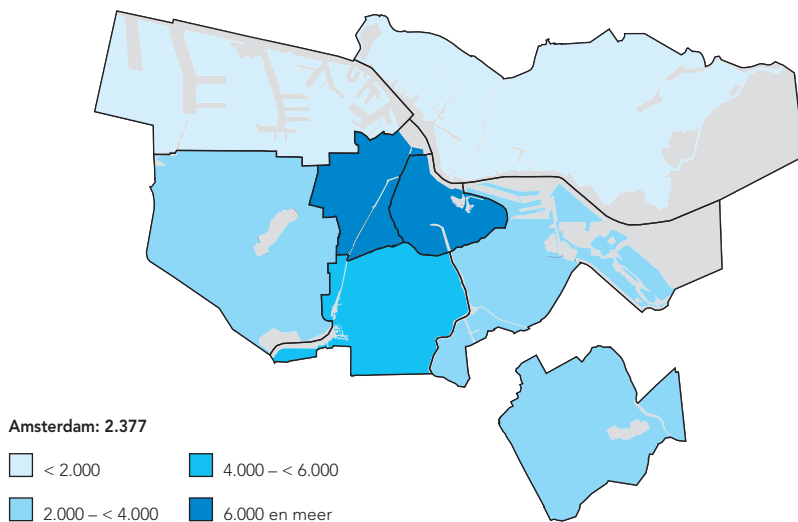
- 1 WZS. Leefbaarheidsrapportage, Wonen in Amsterdam 2009 (nog niet gepubliceerd).
- 2 Zie ook: O+S. Zwerfvuil in de stad, Vergelijking tussen objectieve en subjectieve gegevens, 2009.

8.1	Ruimtegebruik	264
	<u>tabellen</u>	
8.1.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid	264
8.1.2	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid naar stadsdelen	265
8.1.3	Grondgebied naar bodemgebruik	266
8.1.4	Grondgebied naar stadsdelen en bodemgebruik	267
	<u>kaarten</u>	
8.1a	Woningdichtheid per stadsdeel	264
8.1b	Woonterrein als % van het grondgebied per stadsdeel	265
8.2	Woonomgeving	269
	<u>tabellen</u>	
8.2.1	Drie meest genoemde verbeteraspecten van de buurt per stadsdeel	269
8.2.2	Tevredenheid over inrichting woonomgeving per stadsdeel	269
8.2.3	Tevredenheid over groenvoorzieningen per stadsdeel	269
8.2.4	Tevredenheid over onderhoud woningen per stadsdeel	270
8.2.5	Tevredenheid over onderhoud straten/stoepen per stadsdeel	270
8.2.6	Tevredenheid over onderhoud groenvoorzieningen per stadsdeel	270
8.2.7	Tevredenheid over schoonhouden straten/stoepen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen per stadsdeel	270

8.1.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid, 1 januari 2005-2010

	2005	2009	2010	verschil 2010 t.o.v. 2009	
				abs.	%
oppervlakte					
in km ² totaal	219.07	219.33	219.33	-	-
in km ² land	166.32	165.12	165.18	+ 0,06	+ 0,0
bevolking	742951	756347	767773	+11426	+ 1,5
bevolkingsdichtheid					
per km ² land	4467	4580	4648	+ 68	+ 1,5
woningvoorraad	376233	389230	392658	+ 3428	+ 0,9
woningdichtheid					
per km ² land	2262	2357	2377	+ 20	+ 0,8

bron: DRO/O+S

8.1a Woningdichtheid per stadsdeel (woningen per km² land), 1 januari 2010

bron: DRO/O+S

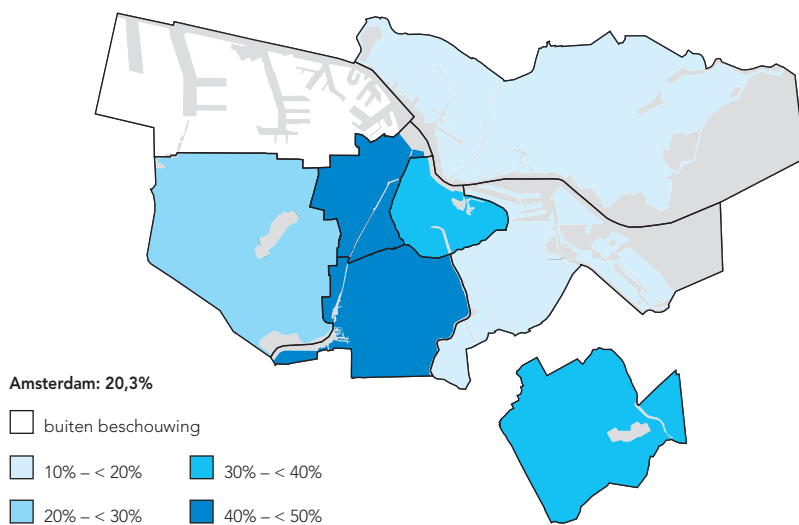
8.1.2 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid naar stadsdelen, 1 januari 2010

stadsdeel	oppervlakte 2009 (km ²) ¹⁾		oppervlakte stadsdeel in % totale opp.	bevolkingsdichtheid per km ² land	woningdichtheid per km ² land
	totaal	land			
A Centrum	8.09	6.30	3,7	13136	7847
B Westpoort	35.05	26.08	16,0	16	3
E West	9.88	8.70	4,5	15085	8359
F Nieuw-West	32.46	28.85	14,8	4685	2083
K Zuid	17.30	15.52	7,9	8624	4906
M Oost	30.56	17.76	13,9	6565	3254
N Noord	63.88	41.95	29,1	2058	938
T Zuidoost	22.11	20.02	10,1	4071	1851
Amsterdam	219.33	165.18	100	4648	2377

¹⁾ Statistiek Bodemgebruik 2009.

bron: DRO/O+S

8.1b Woonterrein als % van het grondgebied per stadsdeel, 2009

bron: DRO/O+S

8.1.3 Grondgebied naar bodemgebruik, 2008-2009 ¹⁾

bodemgebruik	2008		2009	
	opp. (ha)	%	opp. (ha)	%
verkeersterrein				
spoorterrein	379.87	1,7	379.81	1,7
wegverkeersterrein	1235.65	5,6	1279.14	5,8
vliegveld	0.69	0,0	2.28	0,0
totaal	1616.20	7,4	1661.23	7,6
bebouwd terrein				
woonterrein	4513.22	20,6	4450.17	20,3
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	322.42	1,5	316.98	1,4
terrein voor openbare voorzieningen	217.37	1,0	211.85	1,0
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	516.74	2,4	506.62	2,3
bedrijventerrein	2175.39	9,9	2193.87	10,0
totaal	7745.14	35,3	7679.48	35,0
semi-bebouwd terrein				
wrakkenopslagplaats	7.08	0,0	7.30	0,0
begraafplaats	123.39	0,6	123.56	0,6
bouwtterrein	1512.02	6,9	1517.70	6,9
semi-verhard overig terrein	212.54	1,0	210.62	1,0
totaal	1855.03	8,5	1859.17	8,5
recreatieterrein				
park en plantsoen	1050.34	4,8	1096.01	5,0
sportterrein	684.31	3,1	673.29	3,1
volkstuint	343.86	1,6	341.83	1,6
dagrecreatief terrein	61.43	0,3	61.81	0,3
verblijfsrecreatief terrein	18.56	0,1	18.56	0,1
totaal	2158.50	9,8	2191.50	10,0
agrarisch terrein				
terrein voor glastuinbouw	26.57	0,1	26.57	0,1
overig agrarisch terrein	2614.70	11,9	2601.61	11,9
totaal	2641.27	12,0	2628.18	12,0
bos en natuurlijk terrein				
bos	310.35	1,4	291.39	1,3
open droog natuurlijk terrein	49.72	0,2	71.08	0,3
open nat natuurlijk terrein	136.15	0,6	136.15	0,6
totaal	496.22	2,3	498.62	2,3
binnenwater				
IJsselmeer/Markermeer	2241.80	10,2	2237.63	10,2
recreatief binnenwater	325.07	1,5	323.65	1,5
overig binnenwater breder dan 6 m.	2853.63	13,0	2853.40	13,0
totaal	5420.50	24,7	5414.69	24,7
totaal-generaal	21932.87	100	21932.87	100

¹⁾ Volgens indeling CBS Bodemgebruik 2003.

bron: DRO/Statistiek Bodemgebruik

8.1.4 Grondgebied (ha) naar stadsdelen en bodemgebruik, 2009¹⁾

bodemgebruik	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West
verkeesterrein				
spoorterrein	16.36	78.55	27.06	70.69
wegverkeesterrein	43.15	173.29	83.45	229.38
vliegveld	–	2.28	–	–
totaal	59.51	254.12	110.51	300.08
bebouwd terrein				
woonterrein	282.39	–	488.49	927.99
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	116.58	10.51	10.31	51.28
terrein voor openbare voorzieningen	27.03	62.10	5.97	17.50
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	45.26	21.16	35.35	108.98
bedrijventerrein	58.06	1315.08	67.94	106.82
totaal	529.31	1408.86	608.05	1212.58
semi-bebouwd terrein				
wrakkenopslagplaats	–	1.40	–	5.90
begraafplaats	–	–	8.40	38.69
bouwterrein	13.92	728.70	22.95	126.60
semi-verhard overig terrein	0.05	60.59	14.51	11.13
totaal	13.97	790.69	45.86	182.32
recreatieterrein				
park en plantsoen	6.53	1.01	38.67	299.02
sportterrein	1.89	60.38	20.09	179.61
volkstuin	–	–	36.19	144.79
dagrecreatief terrein	18.45	–	4.57	7.51
verblijfsrecreatief terrein	–	0.01	–	–
totaal	26.87	61.41	99.53	630.92
agrarisch terrein				
terrein voor glastuinbouw	–	–	–	26.57
overig agrarisch terrein	–	13.07	3.25	380.65
totaal	–	13.07	3.25	407.22
bos en natuurlijk terrein				
bos	–	68.48	2.56	75.43
open droog natuurlijk terrein	–	5.08	–	48.54
open nat natuurlijk terrein	–	6.56	–	28.25
totaal	–	80.11	2.56	152.22
binnenwater				
IJsselmeer/Markermeer	–	–	–	–
recreatief binnenwater	1.37	3.58	4.34	109.44
overig binnenwater breder dan 6 m.	177.94	893.55	113.50	250.89
totaal	179.31	897.14	117.84	360.33
totaal-generaal	808.97	3505.39	987.60	3245.66

8.1.4 Grondgebied (ha) naar stadsdelen en bodemgebruik, 2009 (slot) ¹⁾

bodemgebruik	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost
verkeesterrein				
spoorterrein	30.88	89.09	–	67.18
wegverkeesterrein	145.96	149.65	281.86	172.41
vliegveld	–	–	–	–
totaal	176.84	238.74	281.86	239.58
bebouwd terrein				
woonterrein	743.05	589.33	733.89	685.05
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	33.07	21.43	31.46	42.34
terrein voor openbare voorzieningen	19.00	33.56	16.03	30.64
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	79.32	74.14	59.54	82.86
bedrijventerrein	126.07	94.16	221.59	204.15
totaal	1000.51	812.61	1062.53	1045.04
semi-bebouwd terrein				
wrakkenopslagplaats	–	–	–	–
begraafplaats	23.90	41.81	9.96	0.79
bouwterrein	34.27	222.03	252.73	116.51
semi-verhard overig terrein	3.08	48.32	49.14	23.79
totaal	61.25	312.16	311.84	141.09
recreatieterrein				
park en plantsoen	173.76	161.00	132.19	283.83
sportterrein	67.44	93.39	154.01	96.48
volkstuin	2.12	42.71	76.31	39.72
dagrecreatief terrein	9.68	13.53	5.88	2.19
verblijfsrecreatief terrein	–	3.59	9.62	5.32
totaal	253.01	314.22	378.01	427.54
agrarisch terrein				
terrein voor glastuinbouw	–	–	–	–
overig agrarisch terrein	31.91	73.36	1980.39	118.98
totaal	31.91	73.36	1980.39	118.98
bos en natuurlijk terrein				
bos	21.84	20.88	83.80	18.40
open droog natuurlijk terrein	–	–	17.46	–
open nat natuurlijk terrein	6.30	4.31	79.31	11.42
totaal	28.15	25.19	180.57	29.82
binnenwater				
IJsselmeer/Markermeer	–	762.46	1475.17	–
recreatief binnenwater	37.14	38.37	25.79	103.63
overig binnenwater breder dan 6 m.	141.38	478.85	691.65	105.64
totaal	178.52	1279.68	2192.61	209.27
totaal-generaal	1730.17	3055.97	6387.79	2211.32

1) Volgens indeling CBS Bodemgebruik 2003.

bron: DRO/Statistiek Bodemgebruik

8.2.1 Drie meest genoemde verbeteraspecten van de buurt per stadsdeel, 2009 (procenten)

stadsdeel	schoon- houden straten en stoepen	onderhoud straten en stoepen	schoon- houden groen	veiligheid	meer winkels	onder- houd/ verbeteren bestaande woningen	meer parkeer- gelegen- heid
A Centrum	33	35					27
E West	44		30			38	
F Nieuw-West	47		36	41			
K Zuid	43	33	30				
M Oost	36				37	29	
N Noord	46	42	38				
T Zuidoost	44			38	35		
Amsterdam	42	32	30	28	28	28	25

bron: WZS/Wonen in Amsterdam 2009

8.2.2 Tevredenheid over inrichting woonomgeving (mooi of lelijk) per stadsdeel, 2005-2009 ¹⁾

stadsdeel	2005	2007	2009
A Centrum	7,2	7,0	7,0
E West	6,4	6,3	6,4
F Nieuw-West	6,5	6,5	6,3
K Zuid	7,1	6,9	7,0
M Oost	6,6	6,5	6,6
N Noord	6,7	6,6	6,5
T Zuidoost	6,9	6,8	6,7
Amsterdam	6,7	6,6	6,7

¹⁾ Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.3 Tevredenheid over groenvoorzieningen (mooi of lelijk) per stadsdeel, 2005-2009 ¹⁾

stadsdeel	2005	2007	2009
A Centrum	6,2	6,0	6,1
E West	6,3	6,1	6,3
F Nieuw-West	7,1	6,9	6,8
K Zuid	7,0	6,6	6,9
M Oost	6,5	6,3	6,4
N Noord	7,0	6,8	6,8
T Zuidoost	7,4	7,3	7,0
Amsterdam	6,7	6,5	6,6

¹⁾ Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.4 Tevredenheid over onderhoud woningen per stadsdeel, 2005-2009 ¹⁾

stadsdeel	2005	2007	2009	stadsdeel	2005	2007	2009
A Centrum	7,2	7,2	7,2	M Oost	6,5	6,6	6,8
E West	6,3	6,4	6,5	N Noord	6,6	6,6	6,6
F Nieuw-West	6,3	6,4	6,3	T Zuidoost	6,7	6,7	6,6
K Zuid	7,1	6,9	7,0	Amsterdam	6,6	6,6	6,7

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.5 Tevredenheid over onderhoud straten/stoepen per stadsdeel, 2005-2009 ¹⁾

stadsdeel	2005	2007	2009	stadsdeel	2005	2007	2009
A Centrum	6,6	6,6	6,6	M Oost	6,4	6,4	6,6
E West	6,4	6,4	6,5	N Noord	5,9	5,9	6,0
F Nieuw-West	6,1	6,2	6,1	T Zuidoost	6,3	6,2	6,3
K Zuid	6,7	6,5	6,6	Amsterdam	6,4	6,3	6,4

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.6 Tevredenheid over onderhoud groenvoorzieningen per stadsdeel, 2005-2009 ¹⁾

stadsdeel	2005	2007	2009	stadsdeel	2005	2007	2009
A Centrum	6,2	6,3	6,4	M Oost	6,5	6,4	6,6
E West	6,3	6,3	6,5	N Noord	6,6	6,3	6,4
F Nieuw-West	6,8	6,6	6,5	T Zuidoost	7,1	6,7	6,7
K Zuid	6,8	6,6	6,8	Amsterdam	6,6	6,4	6,6

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.7 Tevredenheid over schoonhouden straten/stoepen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen per stadsdeel, 2007 en 2009 ¹⁾

stadsdeel	straten/stoepen		groenvoorzieningen		speelvoorzieningen	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009
A Centrum	6,9	6,8	6,3	6,3	6,2	6,3
E West	6,2	6,3	6,2	6,3	6,1	6,3
F Nieuw-West	6,1	6,0	6,4	6,3	6,0	5,8
K Zuid	6,2	6,4	6,4	6,6	6,3	6,5
M Oost	6,0	6,4	6,2	6,5	6,0	6,3
N Noord	5,9	6,1	6,1	6,3	5,8	5,9
T Zuidoost	6,2	6,1	6,5	6,5	6,0	6,1
Amsterdam	6,2	6,3	6,3	6,4	6,1	6,2

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam